

divendres, 10 d'abril de 2020

Governos d'alta capacitat en tots els nivells

El debat entre Acemoglu i Tirole retransmès per la Royal Economic Society va deixar algunes clares conclusions: necessitem governos de major capacitat, més cooperació, institucions internacionals més fortes, i normes socials per a promoure més inversió i menys consum a mig i llarg plaç. Hem necessitat i necessitarem un gran esforç públic des de tots els nivells, des de les organitzacions internacionals als ajuntaments. Hi ha almenys tres raons per emfatitzar la necessitat d'un enfocament multinivell:

- Subsidiarietat per arribar ràpidament a tots els racons amb les ajudes.
- Experimentació i aprenentatge en període d'alta incertesa.
- Coordinació en informació, logística i gestió de recursos.

El sector públic ha de ser reforçat en tots els nivells. Per això s'ha de combatre la competència fiscal i el frau a Espanya i a Europa, i estudiar a fons els sistemes de financiació, tan les seves normes i criteris com la seva forma de gestió. A Catalunya, és urgent la creació del consorci tributari que preveu l'Estatut d'Autonomia vigent.

Una rebaixa generalitzada d'impostos en aquest context seria contraproductiu. Espanya tenia una pressió fiscal per sota de la mitja europea abans de la crisi. Això no és aliè a les retallades de la sanitat pública propiciats pels governos de dretes. L'impost de societats no es paga si hi ha pèrdues, i les pèrdues es descompten dels futurs impostos.

Si el cost inicial de la crisi es pagarà mitjançant el recurs a l'endeutament, a curt i llarg plaç serà necessari desenvolupar noves figures impositives, a la vegada que es lluita per evitar que els més privilegiats evitin el fisc. S'ha d'imposar un impost digital i impostos verds. S'ha de promoure una millor cultura impositiva, i han d'esforçar-se i harmonitzar-se els impostos sobre la riquesa (successions, patrimoni, societats). Es pot modular el pagament i el nivell d'impostos en funció de l'afectació de la crisi en l'activitat.

Les normes de despesa necessàriament s'estan relaxant i augmentarà la tolerància cap a polítiques d'intervenció de l'Estat en l'economia. S'ha d'aprofitar per a construir un

sistema econòmic i social més just i eficient, i fer-ho amb exemplaritat, eficàcia, transparència i equitat.

Tots els nivells de l'administració formen part de l'Estat, del sector públic. Ningú té ni tindrà el monopoli de la soberania, i cap nivell pot plantejar-se lliurar batalles imaginàries quan les batalles que s'han de lliurar són molt reals i afecten directament al benestar i a la seguretat de les persones: la pandèmia actual, les desigualtats, el canvi climàtic.

El sector públic ha de ser fort en els diversos nivells per a desenvolupar un model social i sanitari que actui coordinadament: noves prestacions, nous sistemes de protecció.

A Catalunya, la Generalitat ha de mobilitzar-se urgentment per complementar les ajudes del govern d'Espanya a les necessitats econòmiques i financeres bàsiques d'empreses i persones, i ha de mobilitzar-se per fer arribar recursos tecnològics a tots els alumnes que no tenen accés a ordinadors o Internet en condicions adequades, especialment en el període de tancament dels edificis escolars i universitaris. Per descomptat, les desigualtats i la segregació educativa no depenen només de tenir un artefacte informàtic. S'han de desenvolupar polítiques més ambicioses per a reduir la desigualtat d'oportunitats i per a millorar radicalment la mobilitat social.